

Primera plana.

Matias Vallès

Les activitats centrals de la nostra vida no són aquelles la mecànica de les quals dominam, ni tan sols les que més temps ens consumeixen. Ens definim en les disciplines en les quals ens atrevim a imposar el nostre criteri, és a dir, el nostre arbitri, és a dir, la nostra arbitrarietat. El cinema i la premsa, en el meu cas, fins i tot per damunt del surf i l'espeleologia. Així i tot, m'ha costat més del que em pensava trobar un vincle entre tots dos. Que existeix, per descomptat, més enllà de les extraor-

dinàries pel·lícules amb rerefons periodístic —*Primera plana* i *Todos los hombres del presidente*, entre les incloses en el cicle que justifica aquest article, *Más dura será la caída* i *Todos los hombres del presidente*, entre les absents—, i de l'atenció bavejant i submissa dels periòdics davant els productes recents d'Hollywood, la fàbrica de malsons.

Per sortir-se'n, haurem de pactar una solució de compromís. Acceptem que existeix un corrent subterrani que uneix la premsa i el cinema, i que aquest autor la percep, però

que és incapaç de detallar-la en aquest moment. Els suports de cel·lulosa i cel·luloide desencadenarien les al·literations d'un Cabrera Infante, i també podríem recórrer a la propensió d'ambdós mitjans a oferir versions més coherents que veritables de la realitat. Una altra coincidència és la tolerància que mostren envers un i altre. "Mai no hi ha una pel·lícula dolenta", predicava Alfonso Reyes, i fins en el pitjor dels periòdics trobam una gasetilla que desperta el nostre interès. De fet, és més fàcil estimar un tret in-

teressant en el pitjor dels periòdics que decidir quin és el pitjor dels periòdics.

Arriscant un poc més, cinema i premsa preserven el salvatisme dels pioners, el privilegi de la insolència. Ni el teatre, ni la universitat, ni tan sols l'Església Catòlica disposa ja de la possibilitat d'escandalitzar-nos amb la provocació químicament pura de la pantalla i els mitjans, fusos en aquest híbrid de la informació i espectacle que anomenem *infotainment*. Enfront de la regimentació ambiental, la igualació de tot col·lectiu humà a un exèrcit, aquests dos desbaratadors operen des dels marges de la impunitat, per moltes lleis d'honor calderonià o codis Hays que intentin mesurar la durada o profunditat de les besades.

La premsa és el western de la vida quotidiana. Una eterna pugna pels

espais oberts, o una fuga de les "habitacions plenes de fum", per al·ludir a la metàfora que emprava Ben Bradlee per referir-se a la corrupció. Seria més breu apel·lar a la llibertat, però aquesta magnitud solament adquireix definició quan la perds, i és utilitzada per la majoria de les arts —la pintura, sense anar més enfora— per justificar la llibertat de ser covard. O de ser abstracte. La connexió amb les pel·lícules de l'Oest radica també en la simplicitat expressiva dels mitjans de comunicació i del cinema, que mai no tenen una justificació per no ser compresos. Els dos han d'arribar a tot el món, són autocontinguts, fins i tot justiciers.

Primera plana és un exercici magistral sobre el funcionament jeràrquic d'una redacció. Tots els periòdics varen tenir un moment o altre un director com Walter Matthau, i per-

deren la seva ànima quan es va jubilar o es va morir.

Billy Wilder, que va ser periodista en el Berlín de la seva joventut, descriu a la perfecció la submissió de qualsevol sentiment o debilitat personal a la notícia. En els quasi trenta anys transcorreguts des d'aquesta pel·lícula i *Todos los hombres del presidente*, no s'ha filmat una obra mestra sobre cinema i premsa de la talla d'*El dilema*. A més, el títol de Mann sintetitza la circularitat de la relació entre ambdós mitjans —per si no queda clar, el periodisme és avui un gènere de ficció, i el cinema funciona com una varietat del reportatge—. El guió de la cinta parteix d'un article publicat a *Vanity Fair* i, en un admirable exercici, retrata a la perfecció la perversió del darrer escaló de la premsa seriosa abans de convertir-se en espectacle, el cèlebre programa *Sixty minutes*. ■

